

Írta: Both Éva

GONDOSKODIK-E AZ ÁLLAM?

Vagy tíz évvel ezelőtt egy angol szociális munkás végighallgatva egy magyar gyermekvédő helyzetértékelését a nagykorúvá vált, intézetből kikerült fiatal felnőttek életképtelenségéről, hátrányairól, kizártságáról és hogy a megoldás az utógondozó otthonok létrehozása, értetlenül nézett és megkérdezte: Jó, jó, de miért nem csináltok közben valamit? Miért nem azzal törődtek inkább, hogy a felnövekedésük során az intézetekben ne sérüljenek a gyerekek?

Ez a történet Benza Béla előszavát olvasva jutott eszemben. Igen, közben is kéne tenni valamit, például „tabuk nélkül” beszélgetni velük, írni és olvasni róluk. Ez a könyv ezt vállalja: hat szerző, hat írása által emberközelbe kerülni, megérezni a lényegit, a közösét, az emberit velük, akikről az állam gondoskodik. S tenni értük, már közben és persze jórészt még utána is.

A kötet szerzői valamennyien a gyermekvédelmet belülről, testközelből ismerő szakemberek. Hitelesek, és történeteik valódiak. Nagyon is azok. Molnár László, Janda Iván és Barta György írásai a gyermekvédelem önismeretére hatnak. Úgy helyezik a klienst a középpontba, hogy közben a segítő önreflexiói is felhangosodhatnak, valamifajta változást, elmozdulást előidézve az íróban, s talán valamelyest az olvasóban is. Fontos szembeülni ezekkel a sorsokkal, és muszáj valahogyan viszonyulni is hozzájuk, nem lehet semlegesnek maradni. Dr. Radoszáv Miklós szakmai kezdeményezéseket mutat be írásában. Olyan, a művészeteket felhasználó módszerekről szól, amelyek az „állam gondoskodása” alatt élő gyerekek és fiatalok hátrányainak felszámolásában hatékonyak. Mikus Gyulától képet kaphatunk az elmúlt évtizedek hasonló törekvéseiről. Benza Béla zárótanulmánya a pszichológus gyakorlatából mutat be eseteket, és értelmez jellemző működésmódokat.

Látható tehát, hogy a kötetet meglehetősen sokféleség jellemzi: esettanulmányok, esettörzések, önreflexiók, szakmai kezdeményezések, módszerek bemutatása mind-mind helyet kapnak. Éppen ezért ez a könyv a szakemberek mellett jó eséllyel célozza meg a nagyközönséget is. Igen valószínű, hogy a szerkesztő üzenetét: „segíteni tabuk nélkül” ez a válogatás jól képviseli a laikus olvasók előtt.

Benza Béla – Molnár László – Radoszáv Miklós – Mikus Gyula – Janda Iván – Barta György: **És az állam gondoskodik...**

Polgart Budapest, 2001. Tabuk nélkül sorozat, sorozatszerkesztő: Benza Béla